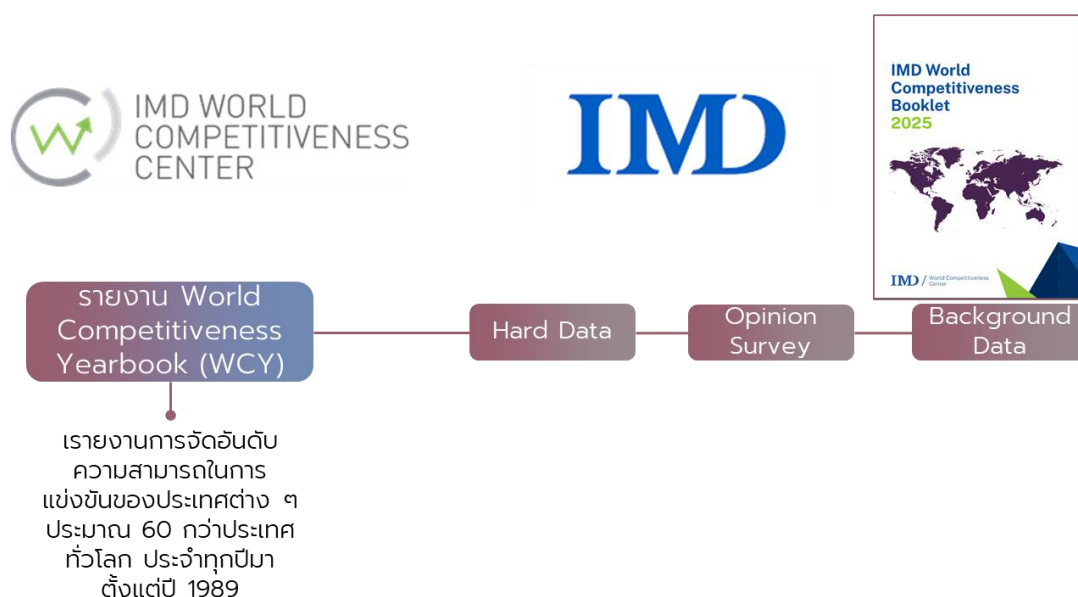

ขีดความสามารถไทย 2025: แข่งขันได้แค่ไหนบนเวทีโลก?

International Institute for Management Development (IMD) เป็นสถาบันการศึกษาด้านการบริหารธุรกิจเก่าแก่ที่มีชื่อเสียง ตั้งอยู่ที่เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ IMD ผลิตหลักสูตรด้านการบริหารและการพัฒนาผู้นำระดับสูง รวมถึงหลักสูตร MBA, Executive MBA และการฝึกอบรมผู้นำองค์กรต่าง ๆ นอกจากนี้ IMD ยังมีหน่วยงานที่ชื่อว่า IMD World Competitiveness Center ซึ่งทำหน้าที่จัดทำรายงานการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยจัดทำรายงาน World Competitiveness Yearbook (WCY) เป็นประจำทุกปีตั้งแต่ปี 1989 โดยในรายงานในปีนี้ (ปี 2025) ใช้ตัวชี้วัดทั้งหมด 262 ตัว แบ่งเป็น Hard Data 170 ตัว และ Opinion Survey 92 ตัว โดยมีการเพิ่มข้อมูล Hard Data ใหม่ 6 ตัวจากปี 2024 ในรายงาน WCY วัดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ โดยใช้ตัวชี้วัดครอบคลุม 4 หมวดหลัก ได้แก่ ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) ประสิทธิภาพของรัฐบาล (Government Efficiency) ประสิทธิภาพทางธุรกิจ (Business Efficiency) และโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ข้อมูลที่ใช้ในการจัดอันดับมีทั้งข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแหล่งข้อมูลระดับชาติและนานาชาติ เช่น IMF, World Bank, United Nations และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรในแต่ละประเทศ

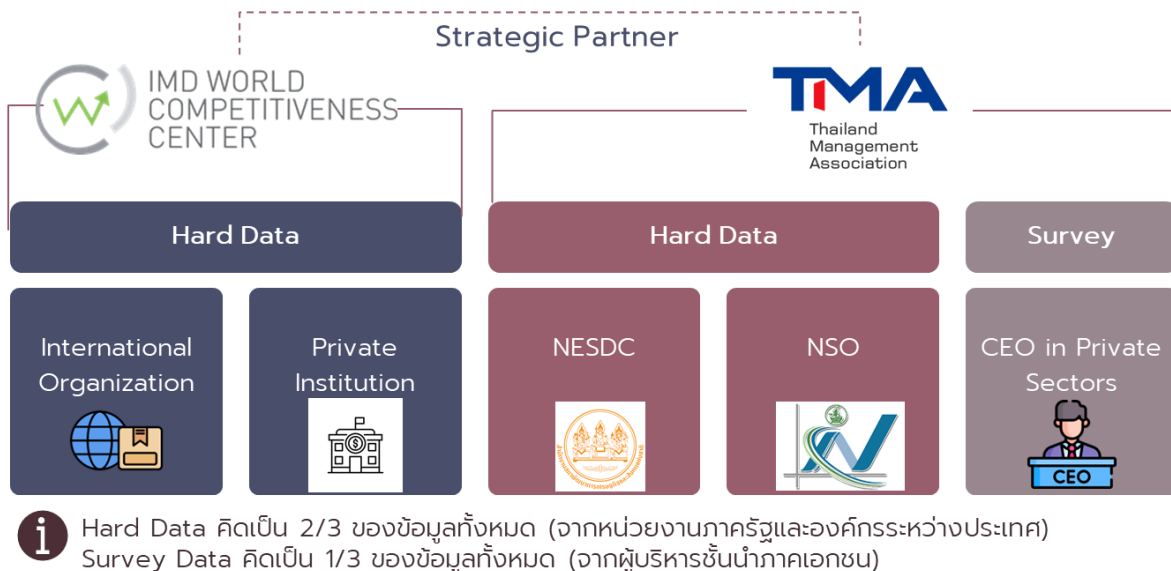
IMD World Competitiveness Yearbook เป็นรายงานที่ได้รับการยอมรับทั่วไปในระดับโลก ผลของการจัดอันดับช่วยให้รัฐบาลและภาคธุรกิจสามารถประเมินและเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของประเทศตนเองกับประเทศอื่น ๆ ได้ นอกจากนี้ IMD ยังจัดทำดัชนีและรายงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น IMD World Digital Competitiveness Ranking, IMD World Talent Ranking, Hinrich-IMD Sustainable Trade Index และ IMD Smart City Index เป็นต้น

World Competitiveness Yearbook (WCY)

ที่มา : ฝ่ายวิจัย สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ

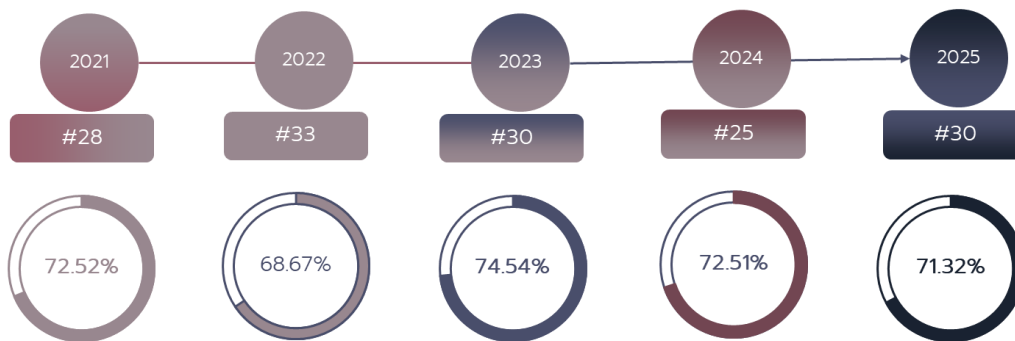
สำหรับข้อมูลที่ได้สำหรับการจัดอันดับของประเทศไทย สถาบัน IMD World Competitiveness Center ได้มีความร่วมมือกับสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) ในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเริ่มต้นมาตั้งแต่ปี 1997 โดย TMA ทำหน้าที่เป็นพันธมิตรหลักในประเทศไทยในการประสานงานและรวบรวมข้อมูลจากทั้งภาครัฐและเอกชนสำหรับการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยอย่างต่อเนื่องผ่านรายงาน IMD World Competitiveness Yearbook

ที่มา : ฝ่ายวิจัย สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ

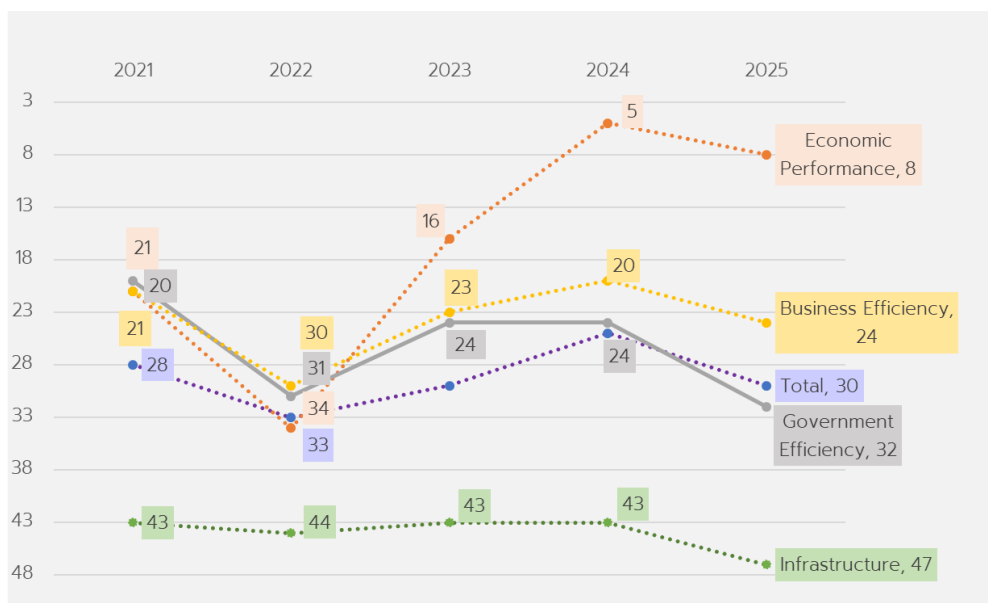
ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2021 - 2025) อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยโดย IMD World Competitiveness Yearbook ลดลงจากอันดับ 28 มาอยู่ที่อันดับ 30 โดยเฉพาะในปี 2025 ประเทศไทยลดลงจากอันดับ 25 ในปี 2024 มาอยู่ที่อันดับ 30 จากทั้งหมด 69 ประเทศ จากภาพจะเห็นว่า ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยมีการเปลี่ยนแปลง โดยปี 2024 เป็นปีที่อันดับรวมดีที่สุด (อันดับ 25) แต่ในปี 2025 อันดับลดลงในทุกด้าน ยกเว้นหมวด Economic Performance ที่ยังคงอยู่ในกลุ่มที่ดี แต่อันดับหมวด Infrastructure และ Government Efficiency ค่อนข้างลดลงอย่างมีนัยสำคัญ จากหมวด Infrastructure อยู่ที่อันดับที่ 43 และ Government Efficiency อยู่ที่อันดับที่ 24 ในปี 2024 มาอยู่ที่อันดับที่ 47 และ 32 ในปี 2025 ตามลำดับ

Competitive Ranking (IMD) Thailand 2021 - 2025

ในช่วง 5 ปี อันดับการแข่งขันของไทยลดลงในภาพรวม จากอันดับ 28 เป็นอันดับ 30 โดยในปี 2025 อันดับภาพรวมอยู่ที่อันดับ 30 ต่ำลงจากปี 2024 ที่อันดับภาพรวมอยู่ที่อันดับ 25

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

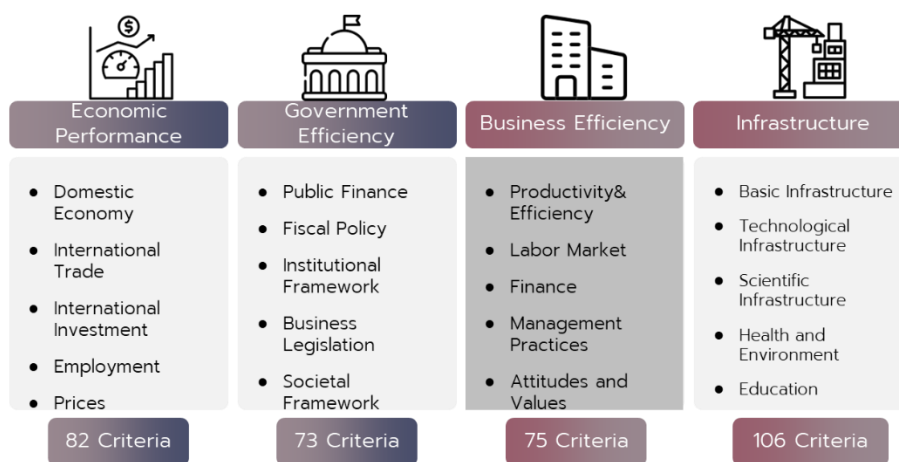
IMD ใช้เกณฑ์การจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (IMD World Competitiveness Yearbook 2025) โดยแบ่งออกเป็น 4 หมวดหลัก ดังนี้

1. ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) เพื่อวัดวัดความแข็งแกร่งของเศรษฐกิจโดยรวม ทั้งในแง่การเติบโต การค้าระหว่างประเทศ การดึงดูดการลงทุน และเสถียรภาพของราคาสินค้า ประกอบด้วย 82 เกณฑ์ (ตัวชี้วัด) ได้แก่ เศรษฐกิจภายในประเทศ (Domestic Economy) การค้าระหว่างประเทศ (International Trade) การลงทุนระหว่างประเทศ (International Investment) การจ้างงาน (Employment) ระดับราคา (Prices)

2. ประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Efficiency) เพื่อประเมินความสามารถของรัฐบาลในการบริหารจัดการนโยบาย การเงิน การออกกฎหมาย และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแข่งขัน ประกอบด้วย 73 เกณฑ์ (ตัวชี้วัด) ได้แก่ การคลัง (Public Finance) นโยบายการคลัง (Fiscal Policy) โครงสร้างสถาบัน (Institutional Framework) กฎหมายธุรกิจ (Business Legislation) โครงสร้างสังคม (Societal Framework)

3. ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ (Business Efficiency) เพื่อประเมินความสามารถของภาคธุรกิจในการดำเนินงาน การปรับตัว การบริหารจัดการ และความพร้อมของแรงงาน ประกอบด้วย 75 เกณฑ์ (ตัวชี้วัด) ได้แก่ ประสิทธิภาพและผลิตภาพ (Productivity & Efficiency) ตลาดแรงงาน (Labor Market) การเงิน (Finance) การบริหารจัดการ (Management Practices) ทักษะและค่านิยม (Attitudes and Values)

4. Infrastructure (โครงสร้างพื้นฐาน) เพื่อประเมินความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางกายภาพ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ สุขภาพ และการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการเติบโตและการแข่งขันของประเทศ ประกอบด้วย 106 เกณฑ์ (ตัวชี้วัด) ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานพื้นฐาน (Basic Infrastructure) โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี (Technological Infrastructure) โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Infrastructure) สุขภาพและสิ่งแวดล้อม (Health and Environment) การศึกษา (Education)

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

ในปี 2025 หมวดที่มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากได้แก่ หมวดประสิทธิภาพธุรกิจ Business Efficiency โดยมีการเปลี่ยนแปลงอันดับ Business Efficiency ตามเกณฑ์ IMD World Competitiveness Yearbook อยู่ที่อันดับ 24 ในปี 2025 เทียบกับอันดับ 20 ในปี 2024 รวมถึงหมวดประสิทธิภาพภาครัฐ Government Efficiency โดยมีการเปลี่ยนแปลงอันดับหมวด Government Efficiency อยู่ที่อันดับ 32 ในปี 2025 เทียบกับอันดับ 24 ในปี 2024 ซึ่งจะเห็นว่าในปีนี้ทั้งสองหมวดสำคัญได้มีอันดับที่ลดลงค่อนข้างมาก และสองหมวดดังกล่าวต่างมีความสัมพันธ์ที่มีผลกระทบซึ่งกันและกัน ทั้งนี้จากการที่รัฐบาลมีบทบาทในการ

สร้างสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ ระเบียบ ความโปร่งใส ความรวดเร็วในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ ซึ่งล้วนส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนและการดำเนินงานของ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างให้เกิดผลิตภาพในการดำเนินงาน ความยืดหยุ่นของตลาดแรงงาน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การบริหารจัดการต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น การมีระบบศุลกากรมีประสิทธิภาพช่วยทำให้ต้นทุนการนำเข้า-ส่งออกลดลง การมีกฎหมายแรงงานยืดหยุ่นทำให้การจ้างงานสามารถปรับตัวได้เร็ว การมีระบบภาษีโปร่งใสทำให้ธุรกิจสามารถวางแผนการดำเนินงานได้ง่ายขึ้น การมีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีช่วยให้ต้นทุนขนส่งและผลิตภาพดีขึ้น ซึ่งหากอันดับของทั้งสองหมวดลดลงอย่างมีนัยสำคัญ เช่น หากประสิทธิภาพภาครัฐลดลงอาจทำให้ต้นทุนในการดำเนินธุรกิจสูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นใบอนุญาตต่าง ๆ ใช้เวลาขออนุญาตนานเกิดต้นทุนค่าเสียโอกาส ระบบภาษีซับซ้อนเกิดต้นทุนดำเนินงานของธุรกิจในการปฏิบัติตาม ทุจริตคอร์รัปชันทำให้ผู้ประกอบการต้องจ่ายในสิ่งที่ไม่ได้เกี่ยวกับการลงทุน กฎหมายระเบียบมีความขัดแย้งกันทำให้เกิดต้นทุนความเสี่ยงในการทำธุรกิจ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อปัญหาเศรษฐกิจในระยะยาว ไม่จะเป็นการลงทุนใหม่ในประเทศ เนื่องจากธุรกิจต่างชาติเริ่มมองตลาดประเทศอื่น หรือย้ายฐานการผลิต เป็นต้น จากข้อมูลที่สัมพันธ์กันดังกล่าว ทำให้มีความจำเป็นต้องเข้าใจตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับทั้งประเด็น Government Efficiency และ Business Efficiency ซึ่งช่วยให้เห็นทั้งสาเหตุและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นที่ทำให้ตัวชี้วัดในทั้งสองหมวดลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับหมวดประสิทธิภาพธุรกิจ Business Efficiency มีอันดับโดยรวมต่ำลงเมื่อเทียบกับปี 2024 ดังที่กล่าวมา โดยหมวดย่อยที่ลดลงมากที่สุดคือ Finance (12 อันดับ) และ Management Practices (11 อันดับ) ส่วนหมวดย่อย Productivity & Efficiency มีอันดับดีขึ้น 3 อันดับ ซึ่งสะท้อนถึงความท้าทายที่ภาคธุรกิจไทยต้องเร่งปรับตัว โดยเฉพาะด้านการเงินและการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง รายละเอียดแต่ละหมวดย่อย ดังนี้

1. ผลิตภาพและประสิทธิภาพ (Productivity & Efficiency) ได้รับอันดับที่ 39 ในปี 2025 จากอันดับที่ 42 ในปี 2024 ซึ่งหมายถึงได้รับการประเมินดีขึ้น 3 อันดับ ซึ่งหมายถึงไทยมีการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและการดำเนินธุรกิจดีขึ้นเล็กน้อยในหมวดย่อย Productivity & Efficiency เนื่องจากมีการปรับปรุงในประสิทธิภาพการผลิตและการดำเนินธุรกิจ แม้ว่าภาพรวมขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยจะลดลง แต่ในส่วนของผลิตภาพและประสิทธิภาพนี้มีการพัฒนาเล็กน้อย ซึ่งอาจมาจากการปรับตัวของภาคธุรกิจในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และการบริหารจัดการที่ดีขึ้นบางส่วน
2. ตลาดแรงงาน (Labor Market) ได้รับอันดับที่ 17 ในปี 2025 จากอันดับที่ 14 ในปี 2024 ซึ่งหมายถึงได้รับการประเมินลดลง 3 อันดับสะท้อนว่าความสามารถในการแข่งขันด้านตลาดแรงงานของไทยลดลง
3. ทศนคติและค่านิยม (Attitude and Values) ได้รับอันดับที่ 22 ในปี 2025 จากอันดับที่ 18 ในปี 2024 ซึ่งหมายถึงได้รับการประเมินลดลง 4 อันดับ ซึ่งอาจเกิดจากทัศนคติและค่านิยมที่สนับสนุนการแข่งขันของภาคธุรกิจลดลง

4. การเงิน (Finance) ได้รับอันดับที่ 36 ในปี 2025 จากอันดับที่ 24 ในปี 2024 ซึ่งหมายถึงได้รับการประเมินลดลง 12 อันดับ เป็นการลดลงที่มากที่สุดในหมวดย่อยนี้ สะท้อนถึงความท้าทายด้านการเงินและการเข้าถึงแหล่งทุนของไทย
5. การบริหารจัดการ (Management Practices) ได้รับอันดับที่ 26 ในปี 2025 จากอันดับที่ 15 ในปี 2024 ซึ่งหมายถึงได้รับการประเมินลดลง 11 อันดับ แสดงถึงการลดลงของประสิทธิภาพการบริหารจัดการในภาคธุรกิจ

Business Efficiency Criteria # 24 in 2025 compare to # 20 in 2024

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

จากตัวชี้วัดในหมวดย่อยผลิตภาพและประสิทธิภาพ (Productivity & Efficiency) จะเห็นว่าอัตราการเติบโตของผลิตภาพที่แท้จริง (Real Growth of Productivity) มีอันดับเพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 10 ปี 2024 มาอยู่อันดับที่ 7 ในปี 2025 หรือผลิตภาพเติบโตดีถึงแม้ว่าอันดับผลิตภาพรวม (Overall Productivity) ของไทยยังอยู่ในอันดับท้าย ๆ รวมถึงกิจการขนาดใหญ่ (Large Corporations) อยู่อันดับ 11 ในระดับทรงตัวและอยู่ในอันดับต้น ๆ เมื่อเทียบกับประเทศอื่น นั่นคือแสดงถึงภาคเอกชนรายใหญ่มียังคงมีศักยภาพสูง ในส่วนของผลิตภาพแรงงานและผลิตภาพด้านการเกษตร ก็มีอันดับไม่เปลี่ยนแปลงจากปีที่ผ่านมาเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ในส่วนของผลิตภาพอุตสาหกรรม ผลิตภาพบริการ ผลิตภาพแรงงานโดยรวม ผลิตภาพของ SMEs และการนำเทคโนโลยีเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ออยู่ในอันดับที่ไม่ดีนัก และมีอันดับลดลงจากปีที่ผ่านมา

ตัวชี้วัดในหมวดย่อยผลิตภาพและประสิทธิภาพ (Productivity & Efficiency)

Criteria	2025	2024
3.1 Productivity & Efficiency	39	42
3.1.01 OverallProductivity(Ppp)	58	58
3.1.02 OverallProductivity(Ppp)-RealGrowth	7	10
3.1.03 LaborProductivity(Ppp)	58	58
3.1.04 AgriculturalProductivity(Ppp)	61	61
3.1.05 ProductivityInIndustry(Ppp)	59	54
3.1.06 ProductivityInServices(Ppp)	55	54
3.1.07 WorkforceProductivity	38	35
3.1.08 LargeCorporations	11	11
3.1.09 SmallAndMedium-SizeEnterprises	55	54
3.1.10 UseOfDigitalToolsAndTechnologies	39	34

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

ในด้านตลาดแรงงาน มีอันดับลดลงจากอันดับที่ 14 ในปี 2024 มาที่อันดับที่ 17 ในปี 2025 ถ้าพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ต้นทุนแรงงานโดยรวมลดลง จากต้นทุนแรงงานเฉลี่ยต่อหน่วย (Unit Labor Cost for Total Economy) มีอันดับดีขึ้นอยู่ที่อันดับที่ 4 ในปี 2025 ค่าจ้างขั้นต่ำ (Statutory Minimum Wage) มีการพัฒนาที่ดีขึ้น จากอันดับที่ 15 เป็นอันดับที่ 11 ระดับความสามารถของแรงงาน (โดยเฉพาะในตำแหน่งบริหารและเชิงกลยุทธ์) ในการทำงานและมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ (International Experience) จากอันดับที่ 19 เป็นในอันดับที่ 14 ส่วนอันดับที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย ค่าตอบแทนในวิชาชีพภาคบริการ จำนวนแรงงานโดยรวม สัดส่วนแรงงานต่อประชากร ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงและอยู่ในอันดับดี การจ้างงานพาร์ทไทม์ยังอยู่ในระดับเดิมเช่นกัน แต่ไม่ค่อยดีเมื่อเทียบกับประเทศอื่น รวมถึง สัดส่วนแรงงานเพศหญิง ไม่มีการปรับขึ้นหรือลง ในส่วนของตัวชี้วัดที่มีอันดับต่ำลง ไม่ว่าจะเป็น ค่าตอบแทนผู้บริหาร (Remuneration of Management) ความเหลื่อมล้ำด้านค่าตอบแทนสูง (Remuneration Spread) การเติบโตของกำลังแรงงานถดถอยค่อนข้างมาก (Labor Force Growth) ปัญหาสมองไหลที่มากขึ้น (Brain Drain) ความสามารถในการดึงดูดแรงงานต่างชาติได้น้อยลง (Foreign Labor Force-Migrant Stock) รวมถึง การขาดแรงงานมีทักษะเพิ่มขึ้น (Skilled Labor) ซึ่งจะเห็นว่าในหมวดย่อยตลาดแรงงานแสดงให้เห็นถึงความท้าทายด้านประชากรและแรงงานของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นค่าจ้างขั้นต่ำและต้นทุนแรงงานที่มีอันดับดีขึ้น แต่ก็ส่งผลถึงความสามารถในการแข่งขันเชิงต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น การเติบโตของจำนวนแรงงานเป็นสิ่งที่ยังน่ากังวลจากแรงงานที่เข้าสู่ตลาดแรงงานอยู่ในอันดับที่ไม่ดีนัก และปีนี้มีอันดับลดลงค่อนข้างมาก นอกจากนี้ ความสามารถของแรงงานยังเป็นสิ่งที่ต้องปรับปรุงเนื่องจากมีแนวโน้มที่จะขาดแคลนทักษะเพิ่มขึ้น รวมถึงการฝึกอบรมและแรงงานมีทักษะ (Training & Skilled Labor) ที่ยังไม่เพียงพอและยังอยู่ระดับที่ไม่ดีนัก

ตัวชี้วัดในหมวดย่อยตลาดแรงงาน (Labor Market)

Criteria	2025	2024
3.2 Labor Market	17	14
3.2.01 CompensationLevels	11	10
3.2.02 UnitLaborCostsForTotalEconomy	4	5
3.2.03 RemunerationInServicesProfessions	15	15
3.2.04 StatutoryMinimumWage	11	15
3.2.05 RemunerationOfManagement	41	40
3.2.06 RemunerationSpread	48	47
3.2.07 WorkingHours	17	16
3.2.08 WorkerMotivation	20	18
3.2.09 IndustrialDisputes	13	10
3.2.10 Apprenticeships	22	21
3.2.11 EmployeeTraining	23	22
3.2.12 LaborForce	11	11
3.2.13 LaborForce(%)	5	5
3.2.14 LaborForceGrowth	58	41
3.2.15 LaborForce-Long-TermGrowth	9	7
3.2.16 Part-TimeEmployment	47	47
3.2.17 FemaleLaborForce	33	33
3.2.18 ForeignLaborForce-MigrantStock	52	44
3.2.19 SkilledLabor	34	29
3.2.20 FinanceSkills	37	37
3.2.21 AttractingAndRetainingTalent	23	22
3.2.22 BrainDrain	41	29
3.2.23 ForeignHighlySkilledPersonnel	25	18
3.2.24 InternationalExperience	14	19
3.2.25 CompetentSeniorManagers	21	21

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

ในส่วนของหมวดการเงิน พบว่ามีอันดับที่ดีขึ้น 5 อันดับ ได้แก่ การจัดการสินทรัพย์ของภาคธนาคาร แข็งแกร่ง มีเสถียรภาพและมีขนาดที่ดีเมื่อเทียบกับ GDP (Banking Sector Assets) ประชาชนถือบัตรเครดิต/เดบิตมากขึ้น (Financial Cards in Circulation) บริษัทใหม่เข้าตลาดหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น (Initial Public Offerings (IPO)) การควบรวมกิจการมากขึ้นเล็กน้อย (M&A Activity (Merger & Acquisition)) และจำนวนบริษัทในตลาดหลักทรัพย์อยู่ในระดับที่ดี (Listed Domestic Companies) ซึ่งอันดับที่ดีในตัวชี้วัดเหล่านี้สะท้อนการจัดการสินทรัพย์ของภาคธนาคารแข็งแกร่งมีเสถียรภาพดี ไทยยังมีความพร้อมในระบบการชำระเงินและการเข้าถึงบริการทางการเงิน รวมถึงธุรกิจมีการรวมกิจการเพื่อขยายกิจการที่มีแนวโน้มดีขึ้นจากที่ผ่านมา จำนวนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ยังอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับหลายประเทศ แสดงให้เห็นความเข้มแข็งของโครงสร้างเศรษฐกิจ ตลาดทุน และระบบการเงินของไทย

ในส่วนของตัวชี้วัดที่ลดลง ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพบริการธนาคาร (Banking and Financial Services) ประสิทธิภาพหรือความชัดเจนของกฎระเบียบการเงิน (Regulatory Compliance (Banking Laws))

ประสิทธิภาพของตลาดหุ้น (Stock Markets) มูลค่าตลาดหุ้นต่อ GDP (Stock Market Capitalization (% GDP)) ปริมาณการซื้อขายตลาดหุ้นลดลง (Value Traded on Stock Markets) ดัชนีตลาดหุ้นไทย (SET) ลดลงอย่างมาก (Stock Market Index) สิทธิของผู้ถือหุ้นลดลง (Shareholders' Rights) ที่อาจเกิดจากผู้ถือหุ้นมีสิทธิในการควบคุมหรือได้รับประโยชน์จากบริษัทลดลงที่อาจมาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหุ้น การเข้าถึงสินเชื่อหรือการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน (Credit) มีความยากขึ้น เงินลงทุนในธุรกิจเกิดใหม่ลดลง (Venture Capital) หนี้ภาคเอกชนเพิ่มขึ้น (Corporate Debt) ซึ่งเป็นสิ่งที่น่ากังวลต่อความเสี่ยงทางการเงิน ซึ่งจากตัวชี้วัดที่มีอันดับลดลงพบว่า ภาคการเงินอาจเผชิญกับปัญหา เช่น ความน่าเชื่อถือของตลาดทุนและผู้ถือหุ้นลดลง การปฏิบัติตามกฎระเบียบยังมีข้อจำกัด ระบบสินเชื่อและแหล่งเงินทุนยังเติบโตช้า รวมถึงการลงทุนระยะยาวและความมั่นคงทางการเงินขององค์กรลดต่ำลง สิ่งเหล่านี้ส่งกระทบต่อภาคการเงินโดยรวมของประเทศลดลงค่อนข้างมากในปี

ตัวชี้วัดในหมวดย่อยการเงิน (Finance)

Criteria	2025	2024
3.3 Finance	36	24
3.3.01 BankingSectorAssets	14	15
3.3.02 FinancialCardsInCirculation	41	51
3.3.03 FinancialCardTransactions	52	52
3.3.04 AccessToFinancialServices	30	30
3.3.05 AccessToFinancialServices-GenderRatio	49	49
3.3.06 BankingAndFinancialServices	25	19
3.3.07 RegulatoryCompliance(BankingLaws)	39	33
3.3.08 StockMarkets	25	17
3.3.09 StockMarketCapitalization(\$Bn)	26	26
3.3.10 StockMarketCapitalization(%)	20	18
3.3.11 ValueTradedOnStockMarkets	29	28
3.3.12 ListedDomesticCompanies	14	13
3.3.13 StockMarketIndex	67	59
3.3.14 Shareholders'Rights	42	28
3.3.15 InitialPublicOfferings	11	13
3.3.16 Credit	30	21
3.3.17 VentureCapital	34	25
3.3.18 M&AActivity	59	61
3.3.19 CorporateDebt	36	25

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

สำหรับตัวชี้วัดในหมวดย่อยประสิทธิภาพของการบริหารจัดการภายในองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน (Management Practices) ในปี 2025 ได้รับการจัดอันดับลดลงค่อนข้างมาก โดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดที่ลดลงถึง 10 ตัว อย่างไรก็ตามตัวชี้วัดที่มีอันดับดีขึ้น ได้แก่ ความพึงพอใจของลูกค้าต่อสินค้าและบริการ (Customer Satisfaction) และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบริษัทไทย (Social Responsibility) ซึ่งเป็นสิ่งที่ไทยได้ดำเนินการได้ดีอยู่แล้วและมีอันดับสูงขึ้นเล็กน้อยในปี รวมถึงสัดส่วน

ผู้บริหารที่เป็นหญิงในคณะกรรมการบริษัท (Women On Boards) ที่ไทยได้รับอันดับอยู่ในระดับกลาง ๆ แต่มีแนวโน้มดีขึ้น จากตัวชี้วัดที่ดีขึ้นในหมวดย่อยประสิทธิภาพของการบริหารจัดการภายในองค์กร แสดงถึงธุรกิจไทยสามารถตอบสนองความต้องการลูกค้าได้ดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมสะท้อนการให้ความสำคัญกับ ESG (Environmental, Social, Governance) เพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบริษัทไทยให้ความสำคัญต่อความยั่งยืนของธุรกิจและการสร้างรายได้ระยะยาว รวมถึงไทยยังมีความก้าวหน้าในการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศในระดับบริหารองค์กร

ตัวชี้วัดในหมวดย่อยประสิทธิภาพของการบริหารจัดการภายในองค์กร (Management Practices)

Criteria	2025	2024
3.4 Management Practices	26	15
3.4.01 AgilityOfCompanies	37	30
3.4.02 ChangingMarketConditions	26	16
3.4.03 OpportunitiesAndThreats	35	27
3.4.04 CredibilityOfManagers	18	15
3.4.05 CorporateBoards	26	15
3.4.06 AuditingAndAccountingPractices	42	29
3.4.07 UseOfBigDataAndAnalytics	33	29
3.4.08 CustomerSatisfaction	7	8
3.4.09 Entrepreneurship	30	26
3.4.10 SocialResponsibility	12	13
3.4.11 WomenInManagement	36	36
3.4.12 WomenOnBoards	36	39
3.4.13 EntrepreneurialFearOfFailure	35	37
3.4.14 TotalEarly-StageEntrepreneurialActivity	9	4

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

นอกจากนี้ ตัวชี้วัดในหมวดย่อยทัศนคติ ค่านิยม และมุมมองต่อการเป็นผู้ประกอบการ (Attitudes & Value) รวมถึงระดับแรงจูงใจในการเริ่มต้นธุรกิจ และภาพลักษณ์ของผู้ประกอบการในสังคมไทย มีอันดับลดลงในปี 2025 โดยตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับความสามารถในการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน มีความยืดหยุ่นหรือมีแนวคิดเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (Flexibility And Adaptability) มีอันดับที่ดีขึ้น นอกจากนั้น ในส่วนตัวชี้วัดอื่น ๆ พบว่ามีอันดับลดลง ไม่ว่าจะเป็นจริยธรรมทางธุรกิจความซื่อสัตย์และความโปร่งใสในการดำเนินธุรกิจ (Value System) ความกังวลต่อผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจโลกที่อาจจะเกิดปัญหา (Attitudes Toward Globalization) ภาพลักษณ์ประเทศไทยต่อต่างประเทศและความสามารถในการสร้างภาพลักษณ์ลดลง (Image Abroad Or Branding) วัฒนธรรมและผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ (National Culture) ความต้องการปฏิรูปเพิ่มขึ้นจากปัญหาโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม (Need For Economic And Social Reforms) การเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัลในองค์กรมีแนวโน้มแย่ลง (Digital Transformation In Companies) นอกจากนี้ระบบค่านิยมและหลักการทางธุรกิจซึ่งประเมินจากจริยธรรมทางธุรกิจ ความซื่อสัตย์และความโปร่งใส (Value System) ก็มีอันดับแย่ลงค่อนข้างมาก จากตัวชี้วัดดังกล่าว

สรุปได้ว่าไทยอาจจะมีแนวโน้มเกี่ยวพันปัญหาด้านความเชื่อมั่น ความไว้วางใจต่อระบบธุรกิจลดลง ซ้ำเสี่ยงประเทศลดลง เกิดปัญหาโครงสร้างมากขึ้นทำให้ต้องการการปฏิรูป ธุรกิจมีการปรับตัวซ้ำในยุคดิจิทัล รวมถึงทัศนคติที่ไม่เปิดรับที่เกิดจากปัญหาเศรษฐกิจโลกสูงขึ้น

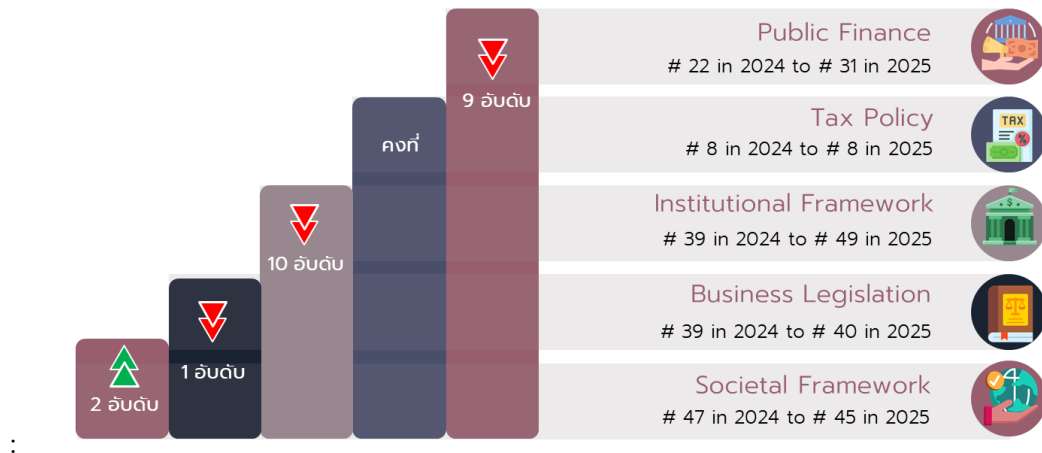
ตัวชี้วัดในหมวดย่อยทัศนคติ ค่านิยม และมุมมองต่อการเป็นผู้ประกอบการ (Attitudes & Value)

Criteria	2025	2024
3.5 Attitudes & Values	22	18
3.5.01 AttitudesTowardGlobalization	13	11
3.5.02 ImageAbroadOrBranding	27	22
3.5.03 NationalCulture	10	9
3.5.04 FlexibilityAndAdaptability	22	27
3.5.05 NeedForEconomicAndSocialReforms	31	19
3.5.06 DigitalTransformationInCompanies	32	22
3.5.07 ValueSystem	40	27

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

นอกจากนี้ การวิเคราะห์ควรให้ความสำคัญกับหมวดหลักที่อาจเป็นสาเหตุของการทำให้หมวดอื่น ๆ มีแนวโน้มลดลงในปีนี้นั้นคือ หมวดประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Efficiency) ของประเทศไทย ซึ่งในปีนี้ลดลง 8 อันดับ โดยลดลงจากอันดับที่ 24 ในปี 2024 เป็นอันดับที่ 32 ในปี 2025 สำหรับหมวดย่อยนโยบายภาษี (Tax Policy) ยังอยู่ในระดับดีที่อันดับ 8 ไม่เปลี่ยนแปลงจากปีที่ผ่านมา ส่วนหมวดย่อยโครงสร้างสังคม (Societal Framework) ซึ่งเกี่ยวกับระบบกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นธรรม การกระจายรายได้ในสังคม ความเท่าเทียมในโอกาสและสิทธิระหว่างเพศชายและหญิง มีอันดับที่ดีขึ้นเล็กน้อย ส่วนหมวดย่อยที่ปรับตัวลดลง ได้แก่ กฎหมายธุรกิจ (Business Legislation) ลดลงเล็กน้อยจากอันดับที่ 39 เป็นอันดับที่ 40 การเงินการคลังสาธารณะ (Public Finance) ลดลงค่อนข้างมาก 9 อันดับ จากอันดับที่ 22 เป็นอันดับที่ 31 และโครงสร้างสถาบัน (Institutional Framework) ลดลงถึง 10 อันดับ จากอันดับที่ 39 เป็นอันดับที่ 49 ในปี 2025 ซึ่งการที่ประสิทธิภาพภาครัฐลดลงค่อนข้างมากจะส่งผลกระทบทางลบต่อภาพรวมธุรกิจและเศรษฐกิจของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อมั่นต่อนักลงทุนต่างชาติโดยอาจเสียความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของภาครัฐ รวมถึงต้นทุนการทำธุรกิจอาจเพิ่มขึ้นจากความล่าช้าในกระบวนการราชการ ดังที่กล่าวไปแล้วก่อนหน้านี้

Government Efficiency Criteria # 32 in 2025 compare to # 24 in 2024

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

เมื่อพิจารณาหมวดย่อยการคลังสาธารณะ (Public Finance) ที่มีอันดับลดลงจากอันดับที่ 22 เป็นอันดับที่ 31 โดยตัวชี้วัดในหมวดย่อยที่อันดับดีขึ้น ได้แก่ ด้านงบประมาณรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นมูลค่าของดุลงบประมาณรัฐบาลต่อ GDP (Government Budget Surplus/Deficit (\$Bn)) หรือสัดส่วนของดุลงบประมาณรัฐบาลต่อ GDP (Government Budget Surplus/Deficit (%)) มีอันดับที่ดีขึ้นค่อนข้างมาก อัตราการเติบโตที่แท้จริงของหนี้สาธารณะ (Total General Government Debt-Real Growth) มีอันดับที่ดีขึ้นเช่นเดียวกัน ในขณะที่จำนวนหนี้สาธารณะ (Total General Government Debt (\$Bn)) และสัดส่วนหนี้สาธารณะ (Total General Government Debt (%)) มีอันดับลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าถึงแม้หนี้สาธารณะจะเพิ่มขึ้นช้าลงเมื่อเทียบกับประเทศอื่นนั้นก็สามารถควบคุมการกู้ยืมได้ดีขึ้น มูลค่าและสัดส่วนหนี้สาธารณะโดยรวมยังคงสูงอยู่ เนื่องจากมีมูลค่าและสัดส่วนหนี้ที่สะสมจำนวนมาก ในส่วนของการจัดการด้านการคลังสาธารณะไม่ว่าจะเป็น การคลังสาธารณะ (Public Finances) การหลีกเลี่ยงภาษี (Tax Evasion) การบริหารจัดการบำนาญบำนาญ (Pension Funding) มีอันดับลดลงค่อนข้างมาก ซึ่งการที่อันดับตัวชี้วัดเหล่านี้ลดลงจะส่งผลกระทบต่อประมาณรายได้ภาครัฐในการนำเงินมาพัฒนาลงทุนโครงการและการใช้จ่ายต่าง ๆ ของประเทศ ความไม่มั่นคงของกองทุนเกษียณอายุต่าง ๆ นอกจากเงินในระบบการคลังสาธารณะที่ลดลงจะมีผลต่อการดำเนินงานของภาครัฐแล้วยังอาจส่งผลกระทบต่อหนี้สาธารณะที่อาจเพิ่มสูงขึ้นได้อีกในอนาคต ส่วนตัวชี้วัดที่ไม่เปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยในปีนี้ได้แก่ สัดส่วนการจ่ายดอกเบี้ยสาธารณะ (Interest Payment (%)) รวมถึงรายจ่ายของภาครัฐโดยรวม (General Government Expenditure) ที่ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก

ตัวชี้วัดในหมวดย่อยการคลังสาธารณะ (Public Finance)

Criteria	2025	2024
2.1 Public Finance	31	22
2.1.01 GovernmentBudgetSurplus/Deficit(\$Bn)	34	42
2.1.02 GovernmentBudgetSurplus/Deficit(%)	21	37
2.1.03 TotalGeneralGovernmentDebt(\$Bn)	45	43
2.1.04 TotalGeneralGovernmentDebt(%)	40	38
2.1.05 TotalGeneralGovernmentDebt-RealGrowth	35	58
2.1.06 InterestPayment(%)	43	44
2.1.07 PublicFinances	35	20
2.1.08 TaxEvasion	41	26
2.1.09 PensionFunding	43	31
2.1.10 GeneralGovernmentExpenditure	9	9

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

ในหมวดนโยบายภาษี (Tax Policy) ตัวชี้วัดที่ปรับตัวดีขึ้น ได้แก่ อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม (Consumption Tax Rate) และอัตราจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมของลูกจ้าง (Employee Social Security Tax Rate) ดีขึ้นเล็กน้อย ส่วนตัวชี้วัดที่ไม่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Collected Corporate Taxes) และอัตราจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมของนายจ้าง (Employer Social Security Tax Rate) ซึ่งเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจจากการที่อัตราการเก็บเงินประกันสังคมและอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม อยู่ในระดับที่เหมาะสมผู้ประกอบการและแรงงานไม่มีการในการจ่ายภาษีและประกันสังคมเพิ่ม เป็นการจูงใจให้เกิดการลงทุนและการใช้จ่ายเพื่อเพิ่มสภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจได้ แต่ภาครัฐก็อาจเผชิญปัญหาเกี่ยวกับรายรับจากรายได้ส่วนนี้ลดลงในระยะสั้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพด้านการคลังได้

อย่างไรก็ดี ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีรวม (Collected Total Tax Revenue) จัดเก็บได้น้อยลงทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีทางอ้อม (ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีศุลกากร ภาษีธุรกิจเฉพาะ) ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เงินสมทบประกันสังคม จากทั้งลูกจ้างและนายจ้าง ซึ่งจะเห็นว่าถึงแม้อัตราภาษีอยู่ในระดับดี อัตราภาษีส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่เหมาะสม จูงใจในการลงทุนทำธุรกิจ แต่ในการจัดเก็บจริงพบว่าการจัดเก็บภาษีจริงลดลงทุกประเภท ซึ่งอาจเกิดจากการบังคับใช้ที่ไม่มีความเข้มงวดทำให้ไม่สามารถจัดเก็บได้ตามเป้าหมาย การจัดเก็บภาษีได้ลดลงอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ของภาครัฐที่ลดลงอย่างมากส่งผลกระทบต่องบประมาณ อาจต้องทำให้เกิดการกู้หนี้สาธารณะเพิ่มขึ้นเพื่อมาลงทุนและใช้จ่ายในประเทศที่เกี่ยวกับบริการสาธารณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา สาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น

ตัวชี้วัดหมวดย่อยนโยบายภาษี (Tax Policy)

Criteria	2025	2024
2.2 Tax Policy	8	8
2.2.01 CollectedTotalTaxRevenues	19	15
2.2.02 CollectedPersonalIncomeTax	14	12
2.2.03 CollectedCorporateTaxes	47	44
2.2.04 CollectedIndirectTaxRevenues	33	29
2.2.05 CollectedCapitalAndPropertyTaxes	27	23
2.2.06 CollectedSocialSecurityContribution	16	13
2.2.07 CorporateTaxRateOnProfit	17	17
2.2.08 ConsumptionTaxRate	8	12
2.2.09 EmployerSocialSecurityTaxRate	9	9
2.2.10 EmployeeSocialSecurityTaxRate	14	15
2.2.11 RealPersonalTaxes	29	21

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

ในส่วนหมวดย่อยระบบโครงสร้างของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม (Institutional Framework) ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการเงินและการคลัง สถาบันกฎหมายและการกำกับดูแล สถาบันการเมืองและการปกครอง พบว่ามีอันดับลดลงหลายอันดับซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐหลักเหล่านี้ ตัวชี้วัดกลุ่มที่ดีขึ้น ได้แก่ ความมีเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน (Exchange Rate Stability) ที่อยู่ในระดับที่ดีอยู่แล้วได้ปรับตัวดีขึ้นมาก ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศที่เพียงพอแต่มีอันดับลดลงเล็กน้อย ต้นทุนเงินทุนดำเนินธุรกิจ (Cost of Capital) คงเดิม เป็นต้น

อย่างไรก็ดี มีประเด็นที่น่าเป็นห่วงเกี่ยวกับอันดับของตัวชี้วัดในหมวดย่อยระบบโครงสร้างสถาบันหลายตัวชี้วัดที่มีอันดับที่ยังไม่สามารถแข่งขันได้และบางตัวชี้วัดยังลดต่ำลงค่อนข้างมากในปี 2025 ได้แก่ ปัญหาด้านความโปร่งใส (Transparency) ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน (Bribery and Corruption) ความยืดหยุ่นในการปรับนโยบายของรัฐบาล (Adaptability of Government Policy) รวมถึงระบบประชาธิปไตย (Democracy Index) และนิติธรรม (Rule of Law) ที่ถึงแม้จะมีอันดับที่ดีขึ้นแต่ก็อยู่ในอันดับท้ายเมื่อเทียบกับประเทศอื่นในช่วงที่ผ่านมา ปัญหาเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมไม่ว่าจะเป็นความเชื่อมั่นจากนักลงทุนและบริษัทต่างชาติ แม้แต่บริษัทในประเทศก็อาจมีความเสี่ยงในการทำธุรกิจเพิ่มขึ้นจากความไม่แน่นอนต่าง ๆ รวมถึงต้นทุนการดำเนินงานที่สูงขึ้นจากเวลาและค่าใช้จ่ายที่บริษัทต้องสูญเสียในการทำธุรกิจจากระบบราชการที่ไม่มีประสิทธิภาพ ในอนาคตอาจส่งผลกระทบต่อตลาดสินค้าส่งออกของภาคเอกชนที่ต้องการมาลงทุนชะลอการตัดสินใจลง เนื่องจากความไม่แน่นอนทางการเมืองและปัญหาคอร์รัปชัน นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อตลาดทุนให้เกิดความผันผวนด้านราคาเพิ่มขึ้น ในส่วนการลงทุนของสถาบันอาจเกิดการลดน้ำหนักการลงทุน ค่าความเสี่ยงประเทศเพิ่มขึ้น เป็นต้น จากความไม่แน่นอนทางการเมืองและความ

เสียงต่าง ๆ ดังที่กล่าวมา ที่สำคัญที่สุดหากไม่สามารถแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างเหล่านี้ในระยะยาว ประเทศไทยจะเสี่ยงในการถูกจัดอันดับลดลงเรื่อย ๆ จากดัชนีความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ

ตัวชี้วัดหมวดย่อยโครงสร้างของหน่วยงาน (Institutional Framework)

Criteria	2025	2024
2.3 Institutional Framework	49	39
2.3.01 RealShort-TermInterestRate	46	52
2.3.02 CostOfCapital	16	16
2.3.03 InterestRateSpread	23	26
2.3.04 CountryCreditRating	43	42
2.3.05 CentralBankPolicy	25	22
2.3.06 ForeignCurrencyReserves	16	15
2.3.07 ForeignCurrencyReservesPerCapita	28	31
2.3.08 ExchangeRateStability	2	5
2.3.09 LegalAndRegulatoryFramework	40	36
2.3.10 AdaptabilityOfGovernmentPolicy	53	32
2.3.11 Transparency	59	46
2.3.12 Bureaucracy	41	35
2.3.13 BriberyAndCorruption	55	49
2.3.14 RuleOfLaw	50	51
2.3.15 SustainableDevelopmentGoals	36	36
2.3.16 DemocracyIndex	50	51

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

ด้านตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจในประเทศ (Business Legislation) มีอันดับลดลงเล็กน้อยจากทั้งจากจำนวนตัวชี้วัดที่มีแนวโน้มดีขึ้นและลดลงไม่แตกต่างกันมากนัก โดยตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับกฎหมายและข้อบังคับทางธุรกิจที่ดีขึ้น ได้แก่ กฎหมายแรงงานที่มีประสิทธิภาพ (Labor Regulations) ดีขึ้น มาตรการส่งเสริมการลงทุนที่ดี (Investment Incentives) กฎหมายการว่างงานที่เหมาะสม (Unemployment Legislation) ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการชดเชยจากการเลิกจ้าง หรือการส่งเสริมการจ้างงาน ระยะเวลาจดทะเบียนธุรกิจที่อยู่ในอันดับต้น (Start-Up Days) การก่อตั้งบริษัทที่สะดวก (Creation of Firms) กฎหมายตรวจคนเข้าเมือง (Immigration Laws) ที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ซึ่งทำให้เอื้อต่อการขอวีซ่าในการทำงานและการทำธุรกิจในประเทศ อย่างไรก็ตาม ในส่วนของตลาดทุน (Capital Markets) ในหมวดย่อยนี้จะหมายถึงกฎ ระเบียบที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานของตลาดทุนของไทยที่อยู่ในอันดับกลาง ๆ และได้รับการปรับปรุงเพิ่มมาในปี ซึ่งแสดงถึงไทยมีกฎหมายระเบียบของตลาดทุนที่แข็งแกร่ง ไม่ว่าจะเป็นกำกับการดูแลองค์กรและการดำเนินงาน การส่งเสริมตลาดที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม โครงสร้างพื้นฐานที่ดีดังกล่าวอาจจะไม่สามารถดึงดูดเงินลงทุนของนักลงทุนต่างชาติได้มากนัก จากปัญหา

ความไม่แน่นอนทางการเมืองและปัญหาคอร์รัปชันของภาครัฐที่อาจเป็นอุปสรรคต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน ตามที่ได้กล่าวไปก่อนหน้านี้

ตัวชี้วัดหมวดย่อยกฎหมายและข้อบังคับทางธุรกิจ (Business Legislation)

Criteria	2025	2024
2.4 Business Legislation	40	39
2.4.01 TariffBarriers	55	53
2.4.02 Protectionism	45	40
2.4.03 PublicSectorContracts	44	37
2.4.04 ForeignInvestors	54	51
2.4.05 CapitalMarkets	26	31
2.4.06 InvestmentIncentives	15	19
2.4.07 GovernmentSubsidies	44	18
2.4.08 Subsidies	36	31
2.4.09 StateOwnershipOfEnterprises	40	32
2.4.10 CompetitionLegislation	52	44
2.4.11 ParallelEconomy	47	33
2.4.12 NewBusinessDensity	53	53
2.4.13 CreationOfFirms	22	31
2.4.14 Start-UpDays	21	20
2.4.15 Start-UpProcedures	24	24
2.4.16 LaborRegulations	13	18
2.4.17 UnemploymentLegislation	16	26
2.4.18 ImmigrationLaws	28	35
2.4.19 RedundancyCosts	63	63

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

ในหมวดย่อยโครงสร้างสังคมโดยรวม (Societal Framework) ได้รับการปรับปรุงอันดับขึ้นเล็กน้อย โดยมีรายละเอียดของตัวชี้วัด ดังนี้ รายได้ของบุคคล (Disposable Income) ที่มีอันดับดีขึ้นมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากมาตรการด้านการกระตุ้นเศรษฐกิจและการคลัง ไม่ว่าจะเป็นค่าแรงขั้นต่ำที่เพิ่มสูงขึ้น การกระตุ้นการใช้จ่ายภาครัฐเร็วด้วยนโยบายการคลัง รวมถึงอัตราการว่างงาน (จำแนกเพศ) ดีขึ้นค่อนข้างมากจากอัตราการว่างงานของไทยที่ไม่สูงนักรวมถึงการมีส่วนร่วมของแรงงานเพศหญิงของไทยค่อนข้างสูงเกือบถึงร้อยละ 50 จึงทำให้อัตราการว่างงาน (จำแนกเพศ) ได้รับการปรับปรุงอันดับขึ้นมาก ในขณะที่เสรีภาพสื่อมวลชน (Freedom Of The Press) ถูกลดอันดับลงเล็กน้อย สัดส่วนของเพศหญิงในสภา (Females In Parliament) เพิ่มสูงขึ้น เป็นการยืนยันความเท่าเทียมกันทางเพศของไทยที่มีมากขึ้นทั้งในภาคการเมือง และภาคธุรกิจตามตัวชี้วัดกลุ่มที่กล่าวมาก่อนหน้านี้เช่นกัน

อย่างไรก็ดี สำหรับตัวชี้วัดในกลุ่มนี้ที่ลดลงไม่ว่าจะเป็น ความเท่าเทียมในอายุขัย (Inequality In Life Expectancy) ลดลงมาก ซึ่งตัวชี้วัดนี้เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญ เนื่องจากตัวชี้วัดอายุขัยเฉลี่ยเพียงอย่างเดียวไม่

เพียงพอ และไม่สะท้อนความแตกต่างของผลลัพธ์สุขภาพของแต่ละกลุ่ม ซึ่งในการพิจารณาอายุขัยของกลุ่มคนต่าง ๆ ควรใช้ความเท่าเทียมในอายุขัย เพื่อแสดงถึงความแตกต่างของอายุขัยเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประชากรที่ต่างกันไป โดยมีสมมติฐานว่าคนที่มีความสามารถทางสังคมสูงกว่ามักมีสุขภาพดีกว่า อัตราการตายต่ำกว่า และอายุขัยยาวนานกว่า ซึ่งหากตัวชี้วัดนี้อยู่ในอันดับท้ายและลดต่ำลง เป็นเรื่องที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาในรายละเอียดเพื่อหาสาเหตุที่แท้จริง นอกจากนี้ ตัวชี้วัดกลุ่มนี้ยังมีความเสี่ยงจากความไม่มั่นคงทางการเมือง (Risk Of Political Instability) ลดลงค่อนข้างมาก ซึ่งเกิดจากความไม่มั่นคงของรัฐบาล ความขัดแย้งภายในพรรคการเมือง ความกังวลเกี่ยวกับเสถียรภาพของรัฐบาล ความไม่แน่นอนของนโยบาย ล้วนส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน ค่าเงิน และนโยบายการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น ในส่วนตัวชี้วัดเชิงสังคมอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นโอกาสที่เท่าเทียม (Equal Opportunity) ของคนกลุ่มต่าง ๆ ลดลงค่อนข้างมาก รวมถึง ความยุติธรรม (Justice) ความร่วมมือสามัคคีทางสังคม (Social Cohesion) การเติบโตของรายได้กลุ่ม 40% ล่าง (Income Distribution- Lowest 40% Growth) เหล่านี้ลดลงค่อนข้างมากเช่นกัน ในส่วนตัวชี้วัดที่ลดลงเล็กน้อย ได้แก่ การกระจายรายได้กลุ่ม 40% ล่าง (Income Distribution-Lowest 40%) สัดส่วนผู้สูงอายุ (Ageing Of Population) และการกระจายรายได้ (Gini Coefficient) ลดต่ำลงเล็กน้อย อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าถึงแม้ว่าการกระจายรายได้โดยเฉพาะของกลุ่ม 40% ล่าง ในปีนี้ยังไม่แตกต่างจากปีก่อนมากนัก แต่อัตราการเติบโตของการกระจายรายได้รายได้อันดับที่ต่ำลงค่อนข้างมาก ในระยะยาวหากไม่ได้รับการแก้ไข อาจจะทำให้เกิดช่องว่างการกระจายรายได้ภาพรวมที่สูงขึ้นมากอีกเช่นกัน ซึ่งการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมอาจจะก่อให้เกิดปัญหาเชิงสังคมที่รุนแรงขึ้นได้ในระยะยาว

ตัวชี้วัดหมวดย่อยโครงสร้างสังคมโดยรวม (Societal Framework)

Criteria	2025	2024
2.5 Societal Framework	45	47
2.5.01 Justice	44	36
2.5.03 AgeingOfPopulation	31	30
2.5.04 RiskOfPoliticalInstability	61	48
2.5.05 SocialCohesion	39	31
2.5.06 GiniCoefficient	39	38
2.5.09 IncomeDistribution-Lowest40%	34	33
2.5.10 IncomeDistribution-Lowest40%Growth	26	19
2.5.11 EqualOpportunity	43	34
2.5.12 FemalesInParliament	54	56
2.5.13 UnemploymentRate-GenderRatio	16	44
2.5.14 GenderInequality	53	53
2.5.15 DisposableIncome	19	54
2.5.16 FreedomOfThePress	46	48
2.5.18 InequalityInLifeExpectancy	52	37

ที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า จากที่อันดับการแข่งขันของไทยในปีนี้ลดต่ำลงถึง 5 อันดับ ส่วนหนึ่งมาจากหมวดประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Efficiency) ที่เป็นพื้นฐานสำคัญของประเทศ และเป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อหมวดประสิทธิภาพธุรกิจ (Business Efficiency) หากรัฐบาลปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานไม่ได้หรือปรับปรุงได้ช้า ไม่ว่าจะเป็นนโยบาย กฎระเบียบ ความโปร่งใส การคอร์รัปชัน ก็จะกระทบต่อธุรกิจให้เกิดต้นทุนการผลิตสูง ลดความสามารถในการแข่งขันด้านราคา การพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมช้า เพราะระบบสนับสนุนไม่เอื้อ อีกทั้งที่สำคัญจะลดความเชื่อมั่นการลงทุนจากต่างชาติในทั้งการลงทุนโดยตรง การลงทุนในตลาดเงินและตลาดทุนต่าง ๆ ส่งผลต่ออันดับการแข่งขันของประเทศในที่สุด

อ้างอิง /1. IMD World Competitiveness Yearbook 2024

2. IMD World Competitiveness Yearbook 2025